

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

13. Sub quo Dario prophetauerit Aggæus & Zacharias.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

post relaxatam captiuitatem Babylonicam floruerunt; Sophonias ante inchoaram.

Ansi casu
Vrbis 9.
propheta
vnt post
reliqui
srs.

4. Nouem primi è minoribus prophetis, nempe Osee, Joel, Amos, Ionas, Michæas, Nahum, Habacuc, Sophonias, ante Templi & Vrbis prophetauerunt. Vrbis enim ac Templum conflagarunt incurrent Nabuchodonosoris; vltimus verò illorum 9. prophetarum, propheta Iosia, qui triennio ante Nabuchodonosoris enthronitimum occidit.

IN PROPHETIAM AGGAI

IN anno secundo Darij regis in mense sexto, in die vna mensis, factum est Verbum in manu Aggai Prophete ad Zorobabel filium Salathiel ducem Iuda, & ad Iosedech sacerdotem magnum. Agg. i. v. 1.

QVÆSTIO XIII.

Quisnam fuerit hic Darius.

Non fuit
Darius
Medus.

1. Prima opinio est Philonis apud Annium, Genebrardi, Mercatorum Chronologjs, Cyrilli Ierosolymitani Catechisi 12. Tertulliani de Iudæos tit. de Passione Domini, qui falso errore decepti, putauerunt sub quo prophetauit Aggæus fuisse Darium Medum. Secus autem ferbere constat ex 1. Esdræ 4. v. 24. tunc intermissum est opus domus Domini Ierusalem, & non fiebat, vsque ad annum 2. regni Darij regis Persarum certum est sermonem esse, de eo Dario rege, qui Cyro iam pridem è vita toto post Cambysen regnabat; at verò Darius Medus Cyrum & Cambysen est secutus, sed Baltasarem proximè excepit. Nam nocte interfectus est a sarex Chaldeus, & Darius Medus successit in regnum annos natus sex duos. Dan. 5. v. 30. Adhæc Darius sub quo templum reauratum est, sex nimum annis Cyro superstes fuit (imo 36. regnauit) anno enim 6. templum fuit absolutum: quod Dario Medo minime conuenit.

Neq; Lon-
gimanus.

3. Secunda opinio est Iansenij Conc. Euang. cap. 9. qui sine idoneo hunc Darium arbitratur fuisse Artaxerxem Longimanum; quia aliter non rebar ratio explicandi dictum illud Iudæorum, Ioan. 3. v. 30. Quando opus templi adificatum est templum hoc. Verum quomodo hoc intelligendum sit, non notis ad lib. 1. Esdræ.

Neq; Da-
riu. Na-
abui.

3. Tertia est Sulpitij, Scaligeri, Sehi & quorundam aliorum maximè recentiorum, qui volunt regem istum fuisse Darium Nothum: sed haud dubie Etenim Cyrus, qui anno 1. suæ Monarchiæ soluit captiuitatē imperatorum Iudæorum.

P.
H. Philipp

Chronolo-
gia Testam

A IV

17

3. Cambyfes & Smerdis 3. Darius Hyftaspis 36. Xerxes, vt minimum 20. Artabanus menses 7. Artaxerxes Longimanus annos 40. Xerxes II. & Sogdianus menses 9. & tum demum Darius Nothus capeffuit imperium: ac proinde fupra modum longæui fuiffent Zorobabel & Iofue fiue Iofes filius Iofedec, quorum meminit Aggæus, vt paulo poft, clarius oftendam.

4. Alftedius prædictam opinionem Chronologia 17. quæ eft Monarchia Perfarum, templi inftaurationem Dario Notho attribuit, nec aliter probat, quam locis aliquot è libro 1. Efdrà citatis. In fundamentis fui thefauri Chronologi, loco 27. hoc conftituit. *A primo anno Gyri ad 2. annum Darij Nothi, feu à folutione captiuitatis Babylonica, ad inftaurationem templi Zorobabelis, effe annos 107.* Huius interualli captiuitatem fateatur in facris codicibus nõ exprimi: ex notatione tamen *alijfium, apud Ptolomæum per annos Nabonaffaris, indubitato erui poffe veritatem.* Triplex autem regnandi exordium tribuit Cyro. *Primum regni Perfici, quod omnes ad vnum, inquit, referunt ad primum annum Olymp. 55. Secundum ait effe Babyloniam expugnatam anno Nabonaffari 207. regni Perfici Cyri 21. Tertium initium vocat Monarchiam Babylonicam, & putat fuiiffe trigefimum fecundum regni Cyri in Perfia, illoque captiuitatem folutam, & ad hoc initium refpexiffe Dancielem dum meminit anni primi & tertij regis Cyri.*

5. Hæc Alftedij fupplicatio mihi non probatur, *primò*, quia fcripturæ testimonia quæ ad fuam opinionem adftuendam ex libro Efdrà producit, regem filium non afferunt fuiiffe Nothum: fed tantum vocant Darium. *Secundò*, quia reclamant infiniti propemodum auctores, antiqui & recentes, qui ab excidio Ierofolymitano ad templi Zorobabelis reftitutionem fub Dario factam, non nifi 70. annos enumerant, vt latè recèfui, q. 1. in libros Paralipomenon. *Tertiò*, fi à foluta captiuitate Babylonica vsque ad reftaurationem templi fecundi intereurrent anni 107. nõ paucioribus annis Zorobabel genti fuæ præfuiiffet, & fic facile ad annum ætatis 130. circiter accèffiffet. Ipfe enim fub Cyro populum è captiuitate reduxit, & reftaurationi fecundæ Domus præfuit, vt ex diuinis literis colligimus. Imo ipfe Alftedius initio 9. Chronologiæ, quæ eft *Ducum apud Iudæos poff. captiuitatem Babylonicam, triginta duos duntaxat annos Zorobabeli impunit, foluta captiuitate, eosque deducit ab anno fuo mundi 3421. vsque ad 3453.* Chronologiæ verò 17. initium Darij Nothi refert ad annum 3527. Ergo Zorobabelis obitus plurimis annis enthronifmũ Darij Nothi antecèffit. Adhæc Iofephus lib. 11. Antiq. cap. 4. & auct. or libri 3. Efdrà cap. 3. v. 4. referuat tres illos, qui coram Dario templi reftauratore perorarunt, fuiiffe iuuenes & corporis illius custodes: horum autem fatellitum vnus erat Zorobabel ib. cap. 4. v. 13. Præterea Iofue filius Iofedec iam fummum Pontificatũ gerebat, quando Cyrus Iudæis in partiam reditum indulgebat, nec eft verifimile eum ante 30. ætatis fuæ

Supplicatio Alftedij

Refutatio
1.
2.
3.

Zorobabel obiit ante regnari Darij Nothi,

P.
H. Philipp

Chronologia
vet. Testam.

A 1 V

17

annum ad eam dignitatem euēctum. Sic anno 6. Darij Nothi
quam 140. annorum. Denique Alstedius *Chronologia* 14. nempe
deorum scribit hunc Iosue pontificatum iniisse, anno m. 3400. et
50. successisse Ioachim anno m. 3450. Ioachimo Eltasibum an. m. 34
autem Nothi signat an. m. 3527. Qua ratione non solū Iosue, sed etiam
multis annis obierunt ante imperium Darij Nothi, itaque huiusmodi
cum veritate pugnat, dum templi Zorobabelis restorationem annu
tur vsque ad annum 2. Darij Nothi.

*Nec bene
digerit an-
nos Nabon-
assari.*

6. *Quare*, mihi persuadeo, veritatem ab Alstedio indubitanter
notatione eclipsium, apud Ptolomæum expressa: siquidem *Fundam.*
ait *eras Olympiadum, Urbis condita & Nabonassari, ritè connectas cum
columnas Chronologie sacre & prophana. Quod unanimitè confensio
rum verum esse existimo. At ille ipse Alstedius, isto Fundam. XIII. Na-
bonassari cum æra Christi non apte componit, dum anno primo æ-
Dionysianæ copulat annum Nabonassareum 747. contra conuen-
ram Iharum ærarum concordiam, quæ annus 749. Nabonassari
æra Christiana labente anno omnium Mathematicorum, suffragij, excepto
Heluico) qui ponit isto loco annum 748. vt totidem verbis ibidem con-
pondet nihilominus epilogismum captiuitatis soluar, & 70. heb-
Danielis causam esse, cur non retineat connexionem anni 749. Na-
cum primo æræ Dionysianæ. Denique ingenue fateor, inquit, me non
facere, in hac mea connexion. Hebdomas autem Danielis, ab æra
thi, vsque ad excidium templi secundi protendit. Nempe et factum
suis & annorum Nabonassari ignorantia accidit, vt nec ipse scire, nec
rum rerum peritis satisfaciat. Præterea *Fundam. XXXV.* quæ dicit
Nabonassari à Ptolomæo ad annos Domitiani, Traiani, Adria-
plicatis, aitque ibi esse nodum à *διὰ τὸν* & concludit ego itaque
solutionem. Vnde colligimus hunc auctorem, ex notatione eclipsium
veritatem indubitato: quod tamen *Fundam. XXVII.* fieri posse
nodus iste quem insolubilem asserit, facile expeditur, huiusmodi
tabam *Opusc. de annis Domini, Nabonassari & c.* sub finem cap. 11.*

*Male sup-
puit an-
no: Cyri.*

7. *Quintò* mihi non arident, quæ adnectit de initio tertio pontificatus
nempe annum 32. regni illius Persici, esse primum imperij Mosaicum
regni Persici, secundum & vltimum imperiorum & vitæ ipsius. Nam
hoc pugnat cum scitis antiquorum, qui Cyro vniuersè non nulli
cedunt. Imò falsitas doctrinæ Alstedij deprehenditur, apud Ptolomæum
notatione eclipsis Lunaris, quæ fuit anno 7. Cambysis, Nabonassari
Phamenothe, hoc est, 16. Iulij, anno ante Christi æram 523. Cuius

annos Cambyſis proximè elapſos, & ex Alſtedij ratiocinijs 33. integros regis Cyri, conſurget annus ante Chriſtum 562. quo iniit tertius Olymp. 55. & bien-
 mo poſt aſta ſit Olympias 55. ad cuius annum primum omnes ad vnum referunt exor-
 dia Cyri vt fatetur Alſtedius.

8. Hanc poſitionem declinare conatur *Chronologia IV. eclipſum*, vbi pag. 55. (2. editionis) §. Eclipſis X. iſtum Lunæ defectum notat cyclo ſolis 21. Lunæ 13. eumque pag. 65. reuocat ad annum 4193. Periodi Iulianæ, qui eſt ante æram Chriſti Dionyſianam 521. conatur, in quâ, ſed conatu proſus irrito. Hæc enim Lunaris defectio incidit in 16. Iulij, fer. 4. vt omnes teſtantur, ipſo Alſtedio aſ- ſentiente, illa pag. 65. Anno autem Periodi Iulianæ 4193. fuit quidem cyclo ſolis 21. lit. Dom. C. B. & cyclo Lunæ 13. Sed hoc modo dies 16. Iulij incurrit in ſabbatum aliquot diebus ante plenilunium. Alſt anno Periodi Iulianæ 4191. ante Chriſtum 523. dies 16. Iulij fulgente Auteo numero 11. cyclo Solis 19. lit. Dom. E. paſſa 25. dies 16. Iulij fer. 4. plenilunio colluſtrabatur. Huic anno ante æram Chriſti 523. adijce 6. annos Cambyſis, & 30. Cyri: ſic deprehendes an- no ante eandem ærâ 559. primum Cyri regis exordium habente anno 1. Olymp. 55. Annum 2. Darij Nothi opinor cepiſſe anno ante Chriſti epocham 473. quo pariter aperiebatur annus 137. à primo Cyri regnantis initio: de his 137. annis tolle 21. quibus ante captam Babylonem Cyrus Perſis regnauerat & colliges annos 116. ab anno 1. captæ à Cyro Babylonis vſque ad annum 2. Darij Nothi. Verum ab anno 1. Monarchiæ Cyri, quo Iudæos libertati aſſeruit vſque ad tem- pli Zorobabelis inſtaurationem anno 2. Darij Hyſtaſpis reſumptam ſupputo annos 19. in cluſiue. Atque hæc dicta ſunt in gratiam eorum, qui templi ſecundi reſtitutionem vſque ad Darium Nothum protrudunt, & Cyro plures annos regni quam 30. impendunt.

9. S. Hieronymus prologo in Aggæum, cum dixiſſet anno 2. Darij regis Perſarum filij Hyſtaſpis ſeptuageſimum annum deſolationis templi fuiſſe ex- pletum, & tunc temporis, prophetantibus Aggæo, & Zacharia templum de- nuo ædificatum, addit: quo tempore apud Romanos, ſeptimus à Romulo regnabat Tarqui-
 nus Superbus, habens annum imperij vicesimum ſeptimum, qui poſt octo annos expulſus eſt à Bruto, ac deinde Rempublicam per annos quadringentos ſexaginta quatuor, vſque ad Lu-
 lum Caſarem Conſules adminiſtrauerunt.

10. Qua de Chronographia, mihi in primis legitima videtur ea computatio qua annum 70. à casu templi completum aſſerit anno 2. Darij Hyſtaſpis. Tunc etiam apud Romanos Tarquinium Superbum regnaſſe, non inſicior: quomodo autem annus 27. Tarquinij cum 2. Darij congruat, & poſt octen- nium Tarquinius à Bruto ſit expulſus, non aſſequor. Nam hoc modo regnaſſet annos 35. cum vicesimum quintum ex communiori ſententia delibauerit

Queſt. Chron. P. 3.

ii

tan-

*Nec bene
 notat e-
 cliſſin Lu-
 na.*

*Darius
 Nothus
 quando
 regnare
 cepit.*

*Sententia
 S. Hiero-
 nymi.*

Explicat.

P.
H. Philipp

Chronolo
gic. Testam

A IV

17

*Quot an-
nos regna-
verint re-
ges Roma-
norum.*

tantum Romulus 37. annos ut minimum regnavit: tum post duodecim annorum interregnum, Numa Pompilius annos 43. Tullus Hostilius 35. Tarquinius Priscus 38. Servius Hostilius 44. quibus 163. anni ferè 254. cum non nisi 244. soleant numerari. Deinde annus 2. Olympiadum concurrat cum 1. Olymp. 65. qui est Iphici 251. cui si 8. anni fuerint addeantur, confluetur annus 1. Olymp. 67. Urbis 242. At vero ante à Bruto expulsus est, instante anno Urbis 245. habete anno 4. Olympiadum autem annus 2. Darij Hytaspis componendus sic cum 1. Olympiadum lib. 1. Esdræ, cum annus huius Darij supputarem, idque confirmat Lunares eclipses, quarum prior commissa est anno 20. Darij Nabonassar 502. Altera visa est anno 31. Darij, Nabon. 257. ante Chr. 4. ubi sapius inculcaui. Vide Opusc. de anno Nabon. cap. 9. Et de Olymp. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Dua eclipses Luna sub Darij Hytaspis.

Quando reges Urbis anni.

11. Anno 5. ab exactis regibus celebratam esse Olympiadem demonstrat Hieronymus, anno nimirum ante Chr. 504. Itaque reges exacti sunt anno 509. qui erat 13. Darij Hytaspis, cuius annum 2. memorat Aggepheta. Quod fateri debent omnes, qui ad tempora Longimanii referunt & Nehemias aduentum in Iudæam: quia tunc iam stabat fabrica templi, ut inquit Nehemias cap. 6. v. 10.

Esdras fons fons fons tempore.

12. Gloriam templi restaurati Darij Hytaspis filio discretè tribuit Hieronymus, Hieronymus, Theodoretus, Albertus, Iosephus, Eusebius, Gregorius, Ribera, Mariana, Sa, Cornelius, Menochius, Tornellus, Salmasius, & alii. Vide in lib. 1. Esdræ q. 3. Quando igitur Aggeus vaticinium primo scriptum cecinit, curtebat, ut supputo, annus mundi 3521. ante Christum epocham 520. Periodi Julianæ 4194. instabat annus 212. mundi Græcæ Iudaici computi 3242. Semitræ primus. Transierant à primo cœramonico 64. Olympiades in solidum, ab Urbe cond. 233. ab exactis Iudaicis 70. ab initio Monarchiæ Cyni & Tarquinij Superbi 23.

*Templum inaugura-
tum sub Darij F. Hytaspis.*

13. Anno 13. ab exactis regibus celebratam esse Olympiadem demonstrat Hieronymus, anno nimirum ante Chr. 504. Itaque reges exacti sunt anno 509. qui erat 13. Darij Hytaspis, cuius annum 2. memorat Aggepheta. Quod fateri debent omnes, qui ad tempora Longimanii referunt & Nehemias aduentum in Iudæam: quia tunc iam stabat fabrica templi, ut inquit Nehemias cap. 6. v. 10.

IN CAPVT I. AGGÆI.

Verf. 1. Anno secundo Darij regis in mensi sexto in die vna mensis &c. Tria hic disputari solent. 1. Quisnam fuerit iste Darius. 2. Vnde computetur apud Hebræos sextus iste mensis. 3. Quomodo hæc notatio temporis cum annis & mensibus Romanis congruat: de primo actum est q̄ præcedenti, de reliquis q̄ sequenti agendum.

QVÆSTIO XIV.

Quis hic mensis sextus sit Hebræis, quis Romanis.

1. Vidam vt Lyranus initio cap. 2. Aggæi, & Varablus ad calcem cap. 1. Q̄ hunc sextum mensẽ putant esse anni ciuilis Adar dictum, ac proinde à Tisri numerandum. Rationem afferunt, quod ad fabricas inchoandas mensis Adar aptissimus sit, vt per æstatem possit opus promoueri.

Quidam putant fuisse Adar.

2. Alij numero & auctoritate longe superiores, ad meliorem libellam huius temporis momenta exigunt, & censent hunc mensẽ esse anni sacri ordine sextum à Nisan. Ita Remigius, Albertus, Hugo, quos laudant & sequuntur Ribera atque Cornelius. Consentiunt Mariana, Sa, Menochius, in hunc locum.

Set fuit elul.

Salianus ad an. m. 3533 n. 30. Fauet Glossa ordinaria, dum ait hunc mensẽ non habere sollemnitates, sicut habet septimus, nempe Tisri. Ratio est, quia numerus mensium quem sacra Scriptura præfexit in minoribus prophetis, exprimit de mensibus anni sacri solet intelligi, nisi forte aliunde contrarium probetur. Enim uero menses à Nisan computantur, apud Zachariam, cap. 1. v. 7. & cap. 7. v. 1. vbi vndecimus mensis vocatur Sabar, & nonus Casleu, Imò Lycanos & Varablus menses apud Zachariam à Nisan deducunt, sicut & mensẽ nouum ab Aggæo cap. 2. v. 11. notatum. Nulla autem subest causa cur à diuersis antiquibus horum mensium fluxum deriuent, præsertim cum fateantur Aggæum & Zachariam eodem anno prophetare cœpisse: illum mense 6. hunc 8. Vide comp. Eccl. cap. 16. num. 3.

Ratio.

3. Commodè autem Propheta mense Elul Iudæos ad templi ædificationẽ excitabat, vt hic monet nonnulli sacrorum interpretum. Nam tunc experiebatur, quod iam ieiunia messis, quam pauca fruges essent, cuius rei causam explicat Aggæus, quia nimirum Domo Dei neglecta, quisque rerum tantum suarum sapte reseratio.

Cur mense Elul per sua ieiunia templi reseratio.

4. De tercio nõ est magna difficultas, si memori mente ea repetantur, quæ dicta sunt mibi erit. Non erat igitur aptior ad hoc negotium mensis Adar, quam Elul. Quoto anno ante Christ.

Quoto anno ante Christ. quo mense.